

**Platné znění ustanovení zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
a o změně některých zákonů, s vyznačením navrhovaných změn**

§ 3

(1) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají

- a) organizační složky státu,
 - b) ozbrojené síly,
 - c) bezpečnostní sbory,
 - d) státní příspěvkové organizace,
 - e) státní podniky,
 - f) územní samosprávné celky,
 - g) organizační složky územních samosprávných celků, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu,
 - h) právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu,
 - i) vysoké školy,
 - j) školy a školská zařízení s výjimkou mateřských škol, výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování (dále jen „školy“),
 - k) zdravotní pojišťovny,
 - l) veřejné výzkumné instituce,
 - m) právnické osoby zřízené zákonem,
- (dále jen „veřejnoprávní původci“).

(2) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají za podmínek stanovených tímto zákonem také

- a) obchodní společnosti a družstva s výjimkou bytových družstev, pokud jde o dokumenty uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu,
- b) politické strany, politická hnutí, občanská sdružení, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, církve a náboženské společnosti, profesní komory, nadace, nadační fondy a obecně prospěšné společnosti,
- c) notáři, pokud jde o dokumenty uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

(dále jen „soukromoprávní původci“).

(3) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají dále právní nástupci veřejnoprávních a soukromoprávních původců, jde-li o dokumenty, ke kterým měli tuto povinnost již tito původci.

(4) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají dále podnikatelé, kterým bylo uděleno státní povolení k provozování živnosti vedení spisovny (dále jen „koncese k vedení spisovny“), jde-li o dokumenty, ke kterým mají tuto povinnost veřejnoprávní původci, soukromoprávní původci nebo jejich právní nástupci a které byly veřejnoprávními původci, soukromoprávními původci nebo jejich právními nástupci těmto podnikatelům předány k zajištění odborné správy.

(4) (5) V případě dokumentů v digitální podobě se jejich uchováváním rozumí rovněž zajištění věrohodnosti původu dokumentů, neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti, tvorba a správa metadat náležejících k těmto dokumentům v souladu s tímto zákonem a připojení údajů prokazujících existenci dokumentu v čase. Tyto vlastnosti musí být zachovány do doby provedení výběru archiválií.

(5) (6) Výběr archiválií provádí archiv podle své působnosti (dále jen „příslušný archiv“).

§ 18a

(1) V případě zániku veřejného archivu určí ministerstvo archiv, do jehož péče budou archiválie náležet; určení archivu předchází zániku veřejného archivu. Archiválie mohou být svěřeny do péče Národního archivu nebo státního oblastního archivu.

(2) Ministerstvo rozhodne na návrh ~~zřizovatele soukromého archivu~~ **archivu, popřípadě zřizovatele archivu**, o převedení archiválie do péče jiného archivu. Navrhuje-li se převedení archiválie do péče jiného archivu než Národního archivu nebo státního oblastního archivu, ministerstvo může návrhu vyhovět, souhlasí-li tento archiv.

§ 46

(1) Národní archiv

~~a) kontroluje výkon spisové služby u organizačních složek státu s celostátní působností, státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu, veřejných výzkumných institucí zřízených těmito organizačními složkami státu a u právníků osob zřízených zákonem s celostátní působností, s výjimkou těch, které si zřídily specializované nebo bezpečnostní archivy, a těch, u nichž tuto působnost vykonává Archiv bezpečnostních složek;~~

~~b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u původců uvedených v písmenu a) a u původců uvedených v písmenu c), kteří mají zřízen soukromý archiv nebo kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení;~~

~~c) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u vrcholných a obdobných orgánů politických stran, politických hnutí, spolků, odborových organizací, organizací~~

~~zaměstnavatelů, profesních komor, církví a náboženských společností, nadací a nadačních fondů, ústavů, obecně prospěšných společností, vybraných fyzických osob a vybraných zřizovatelů soukromých archivů,~~

a) kontroluje výkon spisové služby u

- 1. organizačních složek státu s celostátní působností s výjimkou těch, u kterých tuto působnost vykonává Archiv bezpečnostních složek,**
- 2. státních příspěvkových organizací zřízených zákonem a státních příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu s celostátní působností,**
- 3. veřejných výzkumných institucí zřízených organizační složkou státu s celostátní působností,**
- 4. právnických osob s celostátní působností zřízených zákonem,**

b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u

- 1. původců uvedených v písmenu a),**
- 2. původců uvedených v písmenu c), kteří si zřídili soukromý archiv,**
- 3. původců uvedených v § 49 odst. 1 písm. c) bodech 13 až 15, kteří si zřídili soukromý archiv,**
- 4. vrcholných nebo obdobných orgánů původců uvedených v písmenu c), kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení,**

c) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u vrcholných nebo obdobných orgánů

- 1. politických stran,**
- 2. politických hnutí,**
- 3. spolků,**
- 4. odborových organizací,**
- 5. organizací zaměstnavatelů,**
- 6. profesních komor,**
- 7. církví,**
- 8. náboženských společností,**
- 9. nadací,**
- 10. nadačních fondů,**
- 11. ústavů,**
- 12. obecně prospěšných společností,**

d) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u dokumentů nabídnutých České republice darem nebo ke koupi a u dokumentů nalezených nebo u dokumentů vlastníků, kteří o to požádají,

e) rozhoduje o námitkách proti protokolu o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení (§ 10 odst. 3 a § 12 odst. 3) podaných původcem nebo vlastníkem dokumentu, u kterého provádí výběr archiválií,

f) posuzuje protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení specializovaných archivů organizačních složek státu s celostátní působností a jimi zřízených státních příspěvkových organizací a specializovaných archivů právnických osob zřízených zákonem s celostátní působností,

g) rozhoduje o podání badatele, kterému nebylo umožněno nahlížení do archiválií nebo pořizování výpisů, opisů anebo kopií archiválií v analogové podobě nebo replik archiválií

v digitální podobě náležejících do jeho péče nebo do péče soukromých archivů, u nichž provádí výběr archiválií,

h) ukládá sankce podle tohoto zákona za správní delikty fyzickým a právnickým osobám, u nichž kontroluje výkon spisové služby a u nichž provádí výběr archiválií, včetně těch, které zřídily specializované archivy nebo soukromé archivy,

i) vyhledává v archiváliích náležejících do jeho péče archiválie pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizuje z nich výpisy, opisy, kopie a repliky,

j) umožňuje za podmínek stanovených v tomto zákoně nahlížet do archiválií náležejících do jeho péče,

k) vede příslušnou evidenci archiválií podle tohoto zákona,

l) provádí kontrolu archivních kulturních památek a národních kulturních památek, které vede ve své evidenci a které nenáleží do péče archivů,

m) plní na úseku archivnictví úkoly vyplývající z mezinárodních smluv,

n) vykonává další pravomoci stanovené tímto nebo jiným zákonem.

(2) Národní archiv na úseku péče o archiválie

a) pečuje o archiválie převzaté od původců uvedených v odstavci 1 písm. a) a c) a dále o archiválie vzniklé z činnosti vrcholných orgánů českého státu, Československé republiky, Československé socialistické republiky, České a Slovenské Federativní Republiky, České socialistické republiky, České republiky s výjimkou těch, o něž pečuje Archiv bezpečnostních složek nebo specializované archivy zřízené ministerstvy, dalšími ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou, bezpečnostními sbory nebo zpravodajskými službami České republiky, jakož i státních a samosprávních orgánů a organizací pro zemi Českou v minulosti, ústředních orgánů okupační správy v letech 1939 až 1945 a vlády Československé republiky v exilu v letech 1939 až 1945 a o archiválie vzniklé z činnosti centrálních úřadů habsburské monarchie a umožňuje nahlížení do nich,

b) přijímá za Českou republiku nabídky ke koupi, k darování a úschově archiválií a uzavírá za Českou republiku příslušné smlouvy,

c) poskytuje vlastníkům archiválií bezplatné odborné, informační a poradenské služby,

d) provádí prověrku fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek, pokud jsou mu svěřeny do péče,

e) provádí inventuru archiválií vyhlášenou ministerstvem,

f) spolupracuje s ostatními archivy a rozvíjí styky s vědeckými, kulturními, školskými a dalšími institucemi za účelem výměny zkušeností v odborných otázkách, ve vědeckém bádání a kulturně výchovném, hospodářském a vlastivědném využívání archiválií,

g) provádí vědeckou a výzkumnou činnost v oblasti archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných vědních oborů,

h) plní úkoly ústředního vědeckovýzkumného pracoviště na úseku preventivní péče o archiválie, konzervace a restaurování archiválií, uchovávání a zpřístupňování nových forem nosičů informací včetně dokumentů v digitální podobě; v této oblasti vykonává funkci odborného metodického a školicího centra,

i) zřizuje specializovanou knihovnu pro obor archivnictví a výkonu spisové služby,

j) vykonává vydavatelskou a publikační činnost v oboru archivnictví a výkonu spisové služby, dějin správy, pomocných věd historických a historie,

k) provádí konzervaci a restaurování archiválií,

l) plní další odborné archivní úkoly uložené tímto zákonem.

(3) Národní archiv na úseku péče o archiválie v digitální podobě

a) ukládá archiválie v digitální podobě náležející do jeho péče a archiválie v digitální podobě náležející do péče Archivu bezpečnostních složek, státních oblastních archivů a archivů, které nejsou digitálními archivy a neukládají archiválie v digitální podobě na základě písemné dohody v jiném digitálním archivu; nejde-li o archiválie v digitální podobě náležející do jeho péče, Národní archiv u uložených archiválií v digitální podobě pouze zajišťuje zachování neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti,

b) spravuje národní portál,

c) plní pro archivy metodickou a poradenskou funkci v oblasti předarchivní péče o dokumenty v digitální podobě a v oblasti digitalizace archiválií v analogové podobě,

d) provádí vědeckou a výzkumnou činnost na úseku životního cyklu dokumentů v digitální podobě,

e) poskytuje archivům údaje potřebné pro evidenci archiválií v digitální podobě a služby pro shromažďování a zpřístupňování popisů archiválií v digitální podobě a replik archiválií v digitální podobě,

f) vydává závazné stanovisko k žádosti o udělení oprávnění k ukládání archiválií v digitální podobě.

§ 48

(1) Správní obvody státních oblastních archivů jsou vymezeny územím krajů, a to pro

a) Státní oblastní archiv v Praze územím krajů Středočeského a hlavního města Prahy,

b) Státní oblastní archiv v Třeboni územím kraje Jihočeského,

- c) Státní oblastní archiv v Plzni územím krajů Karlovarského a Plzeňského,
- d) Státní oblastní archiv v Litoměřicích územím krajů Libereckého a Ústeckého,
- e) Státní oblastní archiv v Zámrsku územím krajů Královéhradeckého a Pardubického,
- f) Moravský zemský archiv v Brně územím krajů Jihomoravského, Vysočina a Zlínského,
- g) Zemský archiv v Opavě územím krajů Moravskoslezského a Olomouckého.

(2) Určení místní příslušnosti státního oblastního archivu se řídí

- a) místem trvalého pobytu, je-li původcem, vlastníkem nebo držitelem archiválie fyzická osoba, která není podnikatelem,
- b) místem podnikání, je-li původcem, vlastníkem nebo držitelem archiválie fyzická osoba, která je podnikatelem,
- c) sídlem původce, je-li původcem, vlastníkem nebo držitelem archiválie právnická osoba,
- d) místem, kde se nachází provozovna, ve které se vykonává koncesovaná živnost vedení spisovny, jde-li o výkon působnosti podle § 49 odst. 1 písm. r) nebo s).**

§ 49

(1) Státní oblastní archiv

- ~~a) kontroluje výkon spisové služby u organizačních složek státu s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce, státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu, státních podniků, právnických osob zřízených zákonem, s výjimkou těch, u kterých tuto působnost vykonává Národní archiv nebo Archiv bezpečnostních složek, nebo které si zřídily specializovaný archiv, u územních samosprávných celků, u organizačních složek a právnických osob, zřízených či založených územním samosprávným celkem, nebo u kterých územní samosprávný celek vykonává funkci zřizovatele, u vysokých škol, s výjimkou těch, které si zřídily specializovaný archiv, u škol, zdravotních pojišťoven a veřejných výzkumných institucí, s výjimkou těch, které si zřídily specializovaný archiv nebo které náleží do působnosti Národního archivu,~~
- ~~b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u původců uvedených v písmenu a) a u původců uvedených v písmenu c), kteří mají zřízen soukromý archiv nebo kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení,~~
- ~~e) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u obchodních společností a družstev, s výjimkou bytových družstev, jakož i u politických stran, politických hnutí, občanských sdružení, odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, profesních komor, církví a náboženských společností, nadací a nadačních fondů a obecně prospěšných společností, s výjimkou jejich vrcholných orgánů, a u vybraných fyzických osob,~~

- a) kontroluje výkon spisové služby u**
1. organizačních složek státu s jinou než celostátní působností,

2. státních příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu s jinou než celostátní působností,
3. státních podniků,
4. právnických osob zřízených zákonem s jinou než celostátní působností,
5. územních samosprávných celků,
6. organizačních složek územních samosprávných celků,
7. právnických osob zřízených nebo založených územním samosprávným celkem,
8. vysokých škol,
9. škol,
10. zdravotních pojišťoven,
11. veřejných výzkumných institucí s výjimkou těch zřízených organizační složkou státu s celostátní působností,

b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u

1. původců uvedených v písmenu a),
2. původců uvedených v písmenu c) bodech 1 až 12, kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení, s výjimkou vrcholných nebo obdobných orgánů těchto původců a s výjimkou původců, kteří si zřídili soukromý archiv,
3. původců uvedených v písmenu c) bodech 13 až 15 s výjimkou těch, kteří si zřídili soukromý archiv,

c) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u

1. politických stran,
 2. politických hnutí,
 3. spolků,
 4. odborových organizací,
 5. organizací zaměstnavatelů,
 6. profesních komor,
 7. církví,
 8. náboženských společností,
 9. nadací,
 10. nadačních fondů,
 11. ústavů,
 12. obecně prospěšných společností,
 13. obchodních společností,
 14. družstev,
 15. notářů,
- s výjimkou jejich vrcholových nebo obdobných orgánů,

d) provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u dokumentů nabídnutých České republice darem nebo ke koupi a u dokumentů nalezených nebo u dokumentů vlastníků, kteří o to požádají,

e) zprošťuje povinnosti zachovávat mlčenlivost u zaměstnanců (§ 14 odst. 1) nebo zřizovatelů archivů (§ 14 odst. 2), s výjimkou zaměstnanců uvedených v § 44 písm. e), specializovaných nebo bezpečnostních archivů zřizovaných ministerstvy, dalšími ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou, bezpečnostními sbory nebo zpravodajskými službami České republiky,

f) rozhoduje o námitkách proti protokolu o provedeném skartačním řízení a protokolu

o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení (§ 10 odst. 3 a § 12 odst. 3) podaných původcem nebo vlastníkem dokumentu, u kterého provádí výběr archiválií,

g) rozhoduje o námitkách původce nebo vlastníka dokumentu proti protokolu o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení Archivu hlavního města Prahy, Archivu města Brna, Archivu města Ostravy, Archivu města Plzně a Archivu města Ústí nad Labem a dohlíží na jejich protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení,

h) posuzuje protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení specializovaných archivů, u nichž tuto působnost nevykonává Národní archiv,

i) rozhoduje o svěřením ohrožených archiválií do péče archivu,

j) rozhoduje o podání badatele, kterému nebylo umožněno nahlížení do archiválií nebo pořizování výpisů, opisů, kopií archiválií v analogové podobě nebo replik archiválií v digitální podobě náležejících do jeho péče,

k) rozhoduje o podání badatele, kterému nebylo umožněno nahlížení do archiválií nebo pořizování výpisů, opisů, kopií archiválií v analogové podobě nebo replik archiválií v digitální podobě náležejících do péče specializovaných archivů, s výjimkou specializovaných archivů a bezpečnostních archivů zřízených ministerstvy, dalšími ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou, bezpečnostními sbory a zpravodajskými službami České republiky,

l) rozhoduje o podání badatele, kterému nebylo umožněno nahlížení do archiválií nebo pořizování výpisů, opisů, kopií archiválií v analogové podobě nebo replik archiválií v digitální podobě náležejících do péče archivů územních samosprávných celků nebo soukromých archivů, u nichž provádí výběr archiválií,

m) ukládá sankce podle tohoto zákona za správní delikty fyzickým a právnickým osobám, u nichž tuto působnost nevykonává Národní archiv,

n) umožňuje za podmínek stanovených v tomto zákoně nahlížet do archiválií náležejících do jeho péče,

o) vede příslušnou evidenci archiválií podle tohoto zákona,

p) provádí kontrolu archivních kulturních památek, které vede ve své evidenci a které nenáleží do péče archivů,

q) plní na úseku archivnictví úkoly vyplývající z mezinárodních smluv,

r) vyjadřuje se k žádosti o koncesi ~~podle zvláštního právního předpisu²²⁾~~ **k vedení spisovny** a kontroluje stavebně technický stav a bezpečnostní zajištění provozoven určených k výkonu koncesované živnosti vedení spisovny,

s) kontroluje plnění povinností podnikatele, kterému byla udělena koncese k vedení spisovny, stanovených v § 3 odst. 4,

→ t) vykonává další pravomoci stanovené tímto nebo jiným zákonem.

(2) Státní oblastní archiv v oblasti archivní péče

a) pečuje o archiválie převzaté od původců uvedených v odstavci 1 písm. a) a c); o archiválie právnických osob zapsaných v obchodním rejstříku pečuje tehdy, jestliže tito původci zanikli bez právního nástupce; péče o archiválie v digitální podobě nezahrnuje zachování neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti,

b) přijímá za Českou republiku nabídky ke koupi, k darování a úschově archiválií a uzavírá za Českou republiku příslušné smlouvy,

c) poskytuje vlastníkům archiválií bezplatné odborné informační a poradenské služby,

d) plní úkoly oblastního a okresního vědeckovýzkumného pracoviště na úseku archivnictví, pomocných věd historických a regionální historie, přičemž spolupracuje s ostatními archivy a rozvíjí styky s vědeckými, kulturními, školskými a dalšími institucemi za účelem výměny zkušeností v odborných otázkách, ve vědeckém bádání a kulturně výchovném, hospodářském a vlastivědném využívání archiválií,

e) vyhledává v archiváliích náležejících do jeho péče archiválie pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizuje z nich výpisy, opisy, kopie a repliky,

f) zřizuje specializované knihovny pro obor archivnictví, spisové služby a regionální historie,

g) vykonává vydavatelskou a publikační činnost v oboru archivnictví a spisové služby, dějin správy, pomocných věd historických a historie,

h) provádí prověrku fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek, pokud jsou mu svěřeny do péče,

i) provádí inventuru archiválií vyhlášenou ministerstvem,

j) provádí konzervaci a restaurování archiválií,

k) plní další odborné archivní úkoly uložené tímto zákonem.

§ 57

Soukromý archiv

a) vede příslušnou evidenci archiválií podle tohoto zákona,

b) umožňuje za podmínek stanovených v tomto zákoně nahlížet do archiválií náležejících do jeho péče; v soukromém archivu zřizovaném registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv^{22a)}, se nahlížení

do archiválií řídí tímto zákonem a vnitřním předpisem registrované církve nebo náboženské společnosti,

c) předkládá Národnímu archivu nebo příslušnému státnímu oblastnímu archivu skartační návrhy k posouzení a k provedení výběru archiválií,

d) pečuje o archiválie svého zřizovatele a jeho právních předchůdců, pokud tak stanoví příslušný archiv při jejich výběru; není-li současně digitálním archivem, péče o archiválie v digitální podobě nezahrnuje zachování neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti,

e) pečuje o archiválie jiných právnických nebo fyzických osob, které si je v soukromém archivu uložily na základě smlouvy o úschově; není-li současně digitálním archivem, péče o archiválie v digitální podobě nezahrnuje zachování neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti,

f) provádí prověrku fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek, pokud jsou mu svěřeny do péče,

g) podílí se na sestavování celostátních tematických soupisů archiválií organizovaných ministerstvem,

h) provádí inventuru archiválií vyhlášenou ministerstvem.

§ 57a

(1) Výběr archiválií z dokumentů, které má povinnost uchovávat právní nástupce veřejnoprávního původce nebo soukromoprávního původce, provádí archiv, který by byl příslušný k provedení výběru archiválií u tohoto původce.

(2) Výběr archiválií z dokumentů předaných veřejnoprávním původcem, soukromoprávním původcem nebo jejich právním nástupcem k zajištění odborné správy do spisovny provozované podnikatelem, kterému byla udělena koncese k vedení spisovny, provádí archiv, který je příslušný k provedení výběru archiválií u tohoto původce nebo jeho právního nástupce.

§ 68a

Spisová rozluka

(1) Při zrušení určeného původce se provádí spisová rozluka. Před jejím zahájením zpracuje rušený určený původce plán provádění spisové rozluky včetně časového rozvrhu, který zašle příslušnému archivu.

(2) Spisovou rozluku připravuje a provádí před datem svého zrušení rušený určený původce, dokončuje ji právní nástupce rušeného určeného původce, a není-li ho, zakladatel, zřizovatel nebo likvidátor.

(3) Vyřízené dokumenty a uzavřené spisy, jimž uplynula skartační lhůta, zařadí rušený určený původce do skartačního řízení.

(4) Vyřízené dokumenty a uzavřené spisy, jimž neuplynula skartační lhůta, se uloží do spisovny nebo správního archivu určeného původce, který je právním nástupcem zrušeného určeného původce, zřizovatele, zakladatele nebo původce, na něhož přechází působnost zaniklého určeného původce. Je-li právních nástupců více a nedojde-li mezi nimi k dohodě, rozhodne o převzetí spisovny nebo správního archivu příslušný správní úřad na úseku archivnictví a výkonu spisové služby dohlížející na provádění skartačního řízení. Předávané spisy a dokumenty se zapíší do předávacího seznamu.

(5) Nevyřízené dokumenty a neuzavřené spisy předá rušený určený původce tomu, na koho přešla působnost k jejich vyřízení. Rušený určený původce zapíše předávané dokumenty a spisy do předávacího seznamu. Ten, na koho přešla působnost k vyřízení takto zapsaných dokumentů a spisů, je převezme a zaeviduje podle § 64.

(6) Určení původci stanoví postup při provádění spisové rozluky ve svých spisových řádech.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se pro zrušení organizačních součástí určených původců, při změně působnosti určených původců nebo jejich organizačních součástí a při změně vlastníka nebo držitele dokumentu použijí přiměřeně.

(8) Pokud zvláštní právní předpis stanoví, že se při zrušení organizační součásti určeného původce, při změně působnosti určeného původce nebo jeho organizační součásti anebo při změně vlastníka nebo držitele dokumentu dokumenty předají jiné osobě, než která je uvedena v odstavci 2, určený původce uvede tuto skutečnost v plánu provádění spisové rozluky, a to včetně jednoznačné identifikace této osoby.

§ 69a

Zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě

(1) Převádění dokumentu v analogové podobě na dokument v digitální podobě a naopak a změnu datového formátu dokumentu v digitální podobě provádí určený původce postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost obsahu, čitelnost dokumentu a bezpečnost procesu převádění nebo změny formátu.

(2) Připojení údajů, které vznikly při přípravě dokumentu k uchování podle § 3 odst. 4 5 nebo při převedení či změně datového formátu dokumentu podle odstavce 1 a které jsou pro uchování dokumentu nebo převedení nebo změnu datového formátu dokumentu nezbytné, se nepovažuje za nezajištění neporušitelnosti obsahu dokumentu.

(3) Před převedením dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo změnou datového formátu dokumentu v digitální podobě ověří určený původce platnost uznávaného elektronického podpisu, uznávané elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka, je-li jimi dokument v digitální podobě opatřen, a platnost kvalifikovaných certifikátů, na kterých jsou založeny. Údaje o výsledku ověření a datum převedení dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo datum změny formátu dokumentu v digitální podobě určený původce zaznamená a uchová je spolu s dokumentem vzniklým převedením nebo změnou formátu.

(4) Dokument v digitální podobě vzniklý převedením z dokumentu v analogové

podobě nebo změnou datového formátu dokumentu v digitální podobě opatří určený původce doložkou, která obsahuje údaje týkající se převedení nebo změny datového formátu, podepsanou uznávaným elektronickým podpisem osoby odpovědné za převedení z dokumentu v analogové podobě anebo změnu datového formátu dokumentu v digitální podobě nebo označenou elektronickou značkou určeného původce, a dále opatřenou kvalifikovaným časovým razítkem. Údaje týkající se převedení nebo změny datového formátu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Neprokáže-li se opak, dokument v digitální podobě se považuje za pravý, byl-li podepsán uznávaným elektronickým podpisem nebo označen uznávanou elektronickou značkou osoby, která k tomu byla v okamžiku podepsání nebo označení oprávněna, a následně za doby platnosti uznávaného elektronického podpisu a kvalifikovaného certifikátu, na kterém je uznávaný elektronický podpis založen, nebo uznávané elektronické značky a kvalifikovaného systémového certifikátu, na kterém je uznávaná elektronická značka založena, opatřen kvalifikovaným časovým razítkem. To platí i pro dokumenty vzniklé z činnosti původců, kteří nejsou určenými původci.

§ 71

~~(1) Kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby vykonávají~~

~~a) ministerstvo u všech určených původců a archivů s výjimkou zpravodajských služeb České republiky a jejich archivů, zejména u~~

- ~~1. Národního archivu,~~
- ~~2. Archivu bezpečnostních složek,~~
- ~~3. státních oblastních archivů,~~
- ~~4. ozbrojených sil,~~
- ~~5. bezpečnostních sborů,~~
- ~~6. specializovaných archivů a bezpečnostních archivů zřízených ministerstvy, jinými ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou nebo bezpečnostními sbory,~~

~~b) Národní archiv u~~

- ~~1. organizačních složek státu s celostátní působností a státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu a u jimi zřízených specializovaných archivů, s výjimkou organizačních složek státu a specializovaných archivů podle písmene a),~~
- ~~2. státních příspěvkových organizací zřízených zákonem a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~3. vědeckých výzkumných institucí, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd České republiky nebo jiná organizační složka státu s celostátní působností,~~
- ~~4. právnických osob zřízených zákonem s celostátní působností a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~5. soukromých archivů, pokud je jejich zřizovatelem subjekt uvedený v § 46 odst. 1, a jejich zřizovatelů,~~
- ~~6. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví Národní archiv,~~
- ~~7. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci Národní archiv,~~
- ~~8. u soukromoprávních původců, pokud jde o povinnost stanovenou v § 3 odst. 2,~~

e) státní oblastní archivy podle své územní působnosti u

- ~~1. organizačních složek státu s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce a státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~2. státních podniků a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~3. územních samosprávných celků, u jimi zřízených archivů, u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob zřízených nebo založených územními samosprávnými celky a u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob, vůči kterým vykonává územní samosprávný celek funkci zřizovatele,~~
- ~~4. vysokých škol a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~5. škol a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~6. zdravotních pojišťoven,~~
- ~~7. veřejných výzkumných institucí s výjimkou veřejných výzkumných institucí, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd České republiky nebo jiná organizační složka státu s celostátní působností,~~
- ~~8. právnických osob zřízených zákonem s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce a u jimi zřízených specializovaných archivů,~~
- ~~9. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví státní oblastní archiv,~~
- ~~10. soukromých archivů s výjimkou těch, u nichž provádí kontrolu Národní archiv, a jejich zřizovatelů,~~
- ~~11. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci státní oblastní archiv,~~
- ~~12. soukromoprávních původců, pokud jde o povinnost stanovenou v § 3 odst. 2,~~

d) Archiv bezpečnostních složek u Ústavu pro studium totalitních režimů.

~~(2) Ministerstvo kontroluje bezpečnostní archivy pouze na základě výročních zpráv o činnosti.~~

§ 71

(1) Kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby vykonávají

a) ministerstvo u veřejnoprávních původců a archivů s výjimkou zpravodajských služeb České republiky a jimi zřízených archivů,

b) Národní archiv u

- 1. organizačních složek státu s celostátní působností s výjimkou těch, u kterých tuto působnost vykonává Archiv bezpečnostních složek, a u archivů zřízených těmito organizačními složkami státu,**
- 2. státních příspěvkových organizací zřízených zákonem a státních příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu s celostátní působností a u archivů zřízených těmito státními příspěvkovými organizacemi,**
- 3. veřejných výzkumných institucí zřízených organizační složkou státu s celostátní působností a u archivů zřízených těmito veřejnými výzkumnými institucemi,**
- 4. právnických osob s celostátní působností zřízených zákonem a u archivů zřízených těmito právnickými osobami,**

5. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví Národní archiv,
6. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci Národní archiv,
7. soukromých archivů zřízených subjektem uvedeným v § 46 odst. 1 písm. c),

c) státní oblastní archiv podle své územní působnosti u

1. organizačních složek státu s jinou než celostátní působností a u archivů zřízených těmito organizačními složkami státu,
2. státních příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu s jinou než celostátní působností a u archivů zřízených těmito státními příspěvkovými organizacemi,
3. státních podniků a u archivů zřízených státními podniky,
4. právnických osob zřízených zákonem s jinou než celostátní působností a u archivů zřízených těmito právnickými osobami,
5. územních samosprávných celků a u archivů zřízených územními samosprávnými celky,
6. organizačních složek územních samosprávných celků,
7. právnických osob zřízených nebo založených územním samosprávným celkem,
8. vysokých škol a u archivů zřízených vysokými školami,
9. škol a u archivů zřízených školami,
10. zdravotních pojišťoven a u archivů zřízených zdravotními pojišťovnami,
11. veřejných výzkumných institucí s výjimkou těch zřízených organizační složkou státu s celostátní působností a u archivů zřízených těmito veřejnými výzkumnými institucemi,
12. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví státní oblastní archiv,
13. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci státní oblastní archiv,
14. soukromých archivů s výjimkou těch, u kterých tuto působnost vykonává Národní archiv,
15. podnikatelů, kterým byla udělena koncese k vedení spisovny.

(2) Rozhodne-li ministerstvo o změně příslušnosti archivu podle § 44 písm. q), kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby vykonává u původce, jehož se změna příslušnosti archivu týká, nebo organizační součásti původce, jíž se změna příslušnosti archivu týká, archiv určený v rozhodnutí.

(3) Ministerstvo kontroluje bezpečnostní archivy pouze na základě výročních zpráv o činnosti.

§ 72

~~(1) Kontrola je vykonávána archivními inspektory. Archivní inspektory z řad zaměstnanců ministerstva, Národního archivu, Archivu bezpečnostních složek nebo státního oblastního archivu pověřuje provedením kontroly příslušný ředitel útvaru ministerstva nebo archivu.~~

(1) Kontrolu vykonává zaměstnanec ministerstva, Národního archivu, Archivu bezpečnostních složek nebo státního oblastního archivu, kterého k provedení kontroly

písemně pověří ředitel věcně příslušného útvaru ministerstva nebo ředitel archivu (dále jen „kontrolující“).

(2) ~~Archivní inspektor~~ **Kontrolující** je na základě provedené kontroly je oprávněn rozhodnutím

a) zakázat činnosti, které by mohly způsobit poškození nebo zničení dokumentů nebo archiválií, nebo

b) uložit příslušná opatření k odstranění zjištěných nedostatků a k jejich nápravě.

(3) Proti rozhodnutí ~~archivního inspektora~~ **vydanému podle odstavce 2** se lze odvolat. Odvolání proti ~~jeho~~ rozhodnutí nemá odkladný účinek. ~~Odvolání rozhoduje ten, kdo archivního inspektora výkonem kontroly pověřil.~~

~~(4) Archivní inspektoři se při kontrole prokazují oprávněním ke kontrolní činnosti, které vystavuje ten, kdo je výkonem kontroly pověřil.~~

~~(5) (4) Kontrola podle odstavců 1 až 3 se nevztahuje na bezpečnostní archivy.~~

(4) Na kontrolu prováděnou podle § 71 odst. 3 se odstavce 1 až 3 nepoužijí.

§ 74

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) poškodí nebo zničí archiválii nebo dokument,

b) nevrátí vypůjčenou archiválii, nebo

c) vyveze archiválii bez povolení podle § 29 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník archiválie, archivní sbírky, archivního fondu nebo jejich ucelené části, o nichž bylo zahájeno řízení o prohlášení za archivní kulturní památku, dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 21 odst. 5 neoznámí zamýšlenou změnu jejich umístění nebo zamýšlený převod nebo přechod vlastnického práva.

(3) Právnická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie dopustí správního deliktu tím, že

a) nepečuje o archiválii podle § 25 odst. 1 písm. a),

b) v rozporu s § 25 odst. 1 písm. c) neoznámí převod vlastnického práva k archiválii nebo uzavření smlouvy o její úschově,

c) v rozporu s § 29 odst. 3 nedoveze archiválii nepoškozenou zpět na území České republiky,

d) v rozporu s § 30 odst. 1 nepořídí na vlastní náklady bezpečnostní kopii archiválie prohlášené za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, nebo

e) nezajistí konzervaci nebo restaurování poškozené nebo ohrožené archivní kulturní památky nebo národní kulturní památky podle § 30 odst. 5.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie v analogové podobě, která je uložena mimo archiv a kterou vede v základní evidenci Národního archivního dědictví příslušný archiv podle své působnosti, dopustí správního deliktu tím, že nepředá archivům údaje podle § 25 odst. 2.

(5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník archiválie dopustí správního deliktu tím, že nenabídne archiválii přednostně ke koupi podle § 28 odst. 1 a 2.

(6) Veřejnoprávní původce anebo právnícká nebo podnikající fyzická osoba jako soukromoprávní původce se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 neuchová dokument nebo neumožní výběr archiválie.

(7) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba jako soukromoprávní původce nebo jako právní nástupce veřejnoprávního anebo soukromoprávního původce se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 odst. 3 neuchová dokument nebo neumožní výběr archiválie, jde-li o dokumenty, ke kterým měl povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií již původce, jehož je tato právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba právním nástupcem.

(8) Právnícká nebo fyzická osoba se jako podnikatel, kterému byla udělena koncese k vedení spisovny, dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 odst. 4 neuchová dokument nebo neumožní výběr archiválie.

~~(8)~~ **(9)** Určený původce **nebo původce uvedený v § 63 odst. 2** se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 63 nevykonává spisovou službu,

b) v rozporu s § 66 odst. 1 nevydá spisový řád nebo spisový a skartační plán, anebo v rozporu s § 66 odst. 2 neoznačuje dokumenty podle skartačního řádu a spisového a skartačního plánu spisovými znaky, skartačními znaky a skartačními lhůtami,

c) nedodrží podmínky pro ukládání dokumentů podle § 68, nebo

d) v rozporu s § 68 odst. 1 neukládá dokumenty podle spisového a skartačního plánu.

~~(9)~~ **(10)** Původce nebo jeho právní nástupce se dopustí správního deliktu tím, že neprovede skartační řízení nebo neumožní dohled na provádění skartačního řízení a výběr archiválií ve skartačním řízení.

~~(10)~~ **(11)** Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 400 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 3 písm. d),

b) 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6, 7, 8 ~~nebo 9, 9 nebo 10~~,

c) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), odstavce 1 písm. c) nebo odstavce 3 písm. c); pokud je neoprávněně vyvezená anebo nedovezená archiválie

1. předmětem řízení o prohlášení za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, lze uložit pokutu do 200 000 Kč,

2. archivní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 500 000 Kč,

3. národní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč,

d) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2, odstavce 3 písm. a) nebo e) nebo odstavce 5,

e) 5 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. b) nebo odstavce 4.

§ 75

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do ~~10~~ 20 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek nebo státní oblastní archiv v rozsahu své působnosti stanovené v tomto zákoně.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

§ 86

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 2, § 15 odst. 1, § 19, § 22a, § 24 odst. 3, § 31 odst. 2, § 36, § 40 odst. 7, § 56 odst. 4, § 61 odst. 9, § 64 odst. 2, § 66 odst. 6, § 69a odst. 4 a § 70 odst. 1.

²²⁾ ~~Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.~~